Obec Svobodné Heřmanice
Sokolovská 94, 793 13 Svobodné Heřmanice

SMĚRNICE č. 1/2020

Směrnice o finanční kontrole

Účinnost od: 01. 01. 2020

Radomír Pražák
starosta

OBEC Svobodné Heřmanice

1. Předmět úpravy

1.1. Směrnice upravuje finanční kontrolu, která je součástí finančního řízení zabezpečujícího hospodaření s veřejnými prostředky.

1.2. Finanční kontrolu územně samosprávných celků upravují následující předpisy

- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), v platném znění
- vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), v platném znění
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění,
- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění
- zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)

2. Závaznost směrnice

2.1. Podle této směrnice a zásad v ní uvedených postupují pracovníci, kteří svou náplní práce mají vliv na správné hospodaření obce.

3. Cílem finanční kontroly

3.1. Cílem finanční kontroly podle § 4 zákona č. 320/2001 Sb. Je prověřovat:

- dodržování právních předpisů a opatření přijatých obcí,
- zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným zejména porušením právních předpisů, nehospodárným, neúčelným a neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky nebo trestnou činností,
- včasné a spolehlivé informování starosty obce,
- hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy.

4. Kontrolní metody

- zjištění skutečného stavu hospodaření s veřejnými prostředky a jeho porovnání s příslušnými dokumenty,
- sledování správnosti postupů při hospodaření s veřejnými prostředky,
- šetření a ověřování skutečností týkajících se operací,
- kontrolní výpočty,
- analýza údajů ve finančních výkazech nebo jiných informačních systémech a vyhodnocení jejich vzájemných vztahů.

5. Kontrolní postupy

- schvalovací postupy, které zajišťují prověření podkladů připravovaných operací a které tyto operace v případech zjištění nedostatků pozastaví až do doby jejich odstranění,

- operační postupy, které zajišťují úplný a přesný průběh operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a které zahrnují i kontrolní techniky při prověřování jejich dokumentace a sestavování účetních, jiných finančních a statistických výkazů, hlášení a zpráv,

- hodnotící postupy, které zajišťují posouzení údajů o provedených operacích ukládaných v zavedených informačních systémech a obsažených v účetních, jiných finančních a statistických výkazech, hlášeních a zprávách, dále jejich porovnání se schválenými rozpočty a vyhodnocení jejich důsledků na celkové hospodaření,

- revizní postupy, které zajišťují prověření správnosti vybraných operací, jakož i revizní postupy k funkčně a organizačně nezávislému vyhodnocování přiměřenosti a účinnosti finančních kontrol zavedených v rámci systému řízení.

6. Organizace finanční kontroly

6.1. Vnitřní kontrolní systém slouží k včasnému a spolehlivému informování vedoucích zaměstnanců o nakládání s veřejnými prostředky a k zajištění:

- podmínek pro hospodárnou, efektivní a účelnou činnost obce,
- způsobilosti včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s plněním schválených záměrů a cílů obce,
- postupů pro včasné podávání informací příslušným úrovním řízení o výskytu závažných nedostatků a o přijímaných a plněných opatřeních k jejich nápravě.

6.2. Statutární orgán obce musí prvotně stanovit a dále zabezpečovat dané předpoklady dle § 25 zákona č. 320/2001 Sb., aby mohl vnitřní kontrolní systém efektivně vykonávat svou činnost:

- stanoví rozsah odpovídajících pravomocí a odpovědností vedoucích a ostatních zaměstnanců při nakládání s veřejnými prostředky, včetně úplného a přesného vymezení povinností ve vztahu k jimi plněným úkolům,
- zajistí oddělení pravomocí a odpovědností při přípravě, schvalování, provádění a kontrole operací, zejména ve vztahu k výběrovým řízením, uzavírání smluv, vzniku závazků, platbám a vymáhání pohledávek,
- zajistí, aby o všech operacích a kontrolách byl proveden záznam a vedena příslušná dokumentace,
- přijme veškerá nezbytná opatření k ochraně veřejných prostředků,
- sleduje a zajišťuje plnění rozhodujících úkolů obce k dosažení schválených záměrů a cílů.

6.3. Všichni vedoucí zaměstnanci obce, kteří jsou na základě jim vymezených povinností, pravomocí a odpovědnosti, mají povinnost:

- zajistit fungování vnitřního kontrolního systému,
- podávat statutárnímu orgánu obce včasné a spolehlivé informace o výsledcích dosahovaných při plnění stanovených úkolů o vzniku významných rizik, o závažných nedostatcích v činnosti orgánu veřejné správy a o přijímaných plněných opatřeních k jejich nápravě.

7. Kontrola hospodaření s veřejnými prostředky u zřízených příspěvkových organizací

7.1 Kontrola bude vykonána v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, a zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, v platném znění, u následující příspěvkové organizaci: Základní škola Svobodné Heřmanice.

8. Veřejnosprávní kontrola u žadatelů a příjemců dotace, příspěvků, návratné finanční výpomoci

8.1. Tuto kontrolu provádí obec u všech subjektů, které o dotaci, příspěvek, návratnou finanční výpomoc požádají a to:

- **předběžnou kontrolou** – zajišťuje kontrolu plánovaných a připravovaných operací,
- **průběžnou kontrolu** – zajišťuje dodržování stanovených podmínek, vypořádávání a vyúčtování schválených operací,
- **následnou kontrolu** – kontroluje, zda údaje odpovídají skutečnostem, zda přezkoumávané operace jsou v souladu s právními předpisy a smlouvami.

9. Vnitřní kontrolní systém v obci

9.1. Je vytvořen řídící kontrolou:

- v rámci obce,
- u příspěvkových organizací zřízených obcí,
- u organizačních složek zřízených obcí.

10. Náplň kontrolní činnosti

10.1. Kontrola hospodaření podle rozpočtu a rozpočtového výhledu.

- Kontrola hospodaření s majetkem.
- Kontrola rozpočtových opatření.
- Kontrola pokladny.

11. Organizační zajištění vnitřní kontroly

11.1. Pro zajištění předběžné, průběžné a následné kontroly dle § 26 odst. 1 písm. a), b), c) a § 26 odst. 3 zákona jmenuje starosta:

- příkazce operací: Radomír Pražák, starosta, (místostarosta)

- správce rozpočtu a hlavní účetní obce: Pavla Opočenská, účetní

11.2. Bez souhlasu žádného z nich nemůže být žádná hospodářská operace zahájena ani prováděna.

12. Předběžná kontrola

12.1. Při předběžné kontrole se prokazuje, zda plánované a připravované operace odpovídají stanoveným úkolům obce a jsou v souladu s právními předpisy, schválenými rozpočty, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími o nakládání s prostředky obce.

12.2. Podle § 10 prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., je předběžná kontrola tvořena dvěma částmi:

12.2.1. kontrola **před učiněním právního úkonu obce**, kterým vzniká nárok obce na veřejný příjem nebo jiné plnění (dále jen "nárok"), anebo závazek obce k veřejnému výdaji nebo jinému plnění, která obsahuje:

- prověření připravovaného úkonu včetně úplnosti podkladů a její schválení v odpovědnosti příkazce operace,

- prověření podkladů předaných příkazcem úkonu k připravovanému úkonu a jeho schválení správcem rozpočtu.

12.2.2. kontrola před faktickým splněním závazku nebo nárok:

- **Příkazce operace** – vydá písemný příkaz k uskutečnění závazku nebo jiné plnění a předá jej správci rozpočtu včetně dokladu o závazku nebo nároku obce a příslušných dokumentů. Před vydáním příkazu prověří:

- nezbytnost připravovaného úkonu pro plnění úkolů obce,

- věcnou správnost připravovaného úkonu, jakož i úplnost podkladů k připravovanému úkonu,

- dodržení hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti,

- soulad s právními předpisy a postupy a podmínkami stanovenými pro zadávání veřejných zakázek,

- možná rizika, která mohou nastat při uskutečňování úkonu, a stanoví případné opatření k jejich odstranění nebo zmírnění.

Příkazce operace potvrdí svým podpisem oprávněnost, nezbytnost a správnost připravované operace a předá písemný podklad správci rozpočtu.

- **Správce rozpočtu** – prověří a odsouhlasí vydaný písemný příkaz od příkazce operace a podklady doložené k tomuto příkazu, jejich vztah k realizaci rozpočtu obce, za což je odpovědný správce rozpočtu a prověří také dodržení:

- soulad operace se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,

- rozsahu oprávnění příkazce operace,

- soulad se schválenými veřejnými výdaji a jinými rozhodnutími o nakládání s veřejnými prostředky.

Správce rozpočtu je také zodpovědný za možná rozpočtová rizika a za stanovení případných opatření k jejich zmírnění či odstranění a posouzení finančního dopadu operace na zdroje použitelné v rozpočtovém období.

Pokud správce rozpočtu shledá na připravované operaci nedostatky, pozastaví ji a písemně o tom vyrozumí příkazce operace.Ve vyrozumění musí být uvedeny důvody pro pozastavení operace, případně další doklady a stanoviska. Operaci lze uskutečnit pouze bude-li bez nedostatků.

V případě, že správce rozpočtu nenašel žádné nedostatky připravované operace, potvrdí svým podpisem, že zajistil prověření a schválil připravovanou operaci a vrátí veškeré podklady příkazci operace.

- **Hlavní účetní** – provede konečné prověření a odsouhlasení vydaného písemného příkazu, včetně přiložených podkladů. Správce rozpočtu předá hlavní účetní doklad o závazku nebo pohledávce obce pro účely předběžné řídící kontroly, prověřený a schválený správcem rozpočtu. Hlavní účetní nese zodpovědnost za:

  - úplnost podkladů a soulad jejich náležitostí se zákonem o účetnictví,

  - ověření podpisu příkazce operace s podpisovým vzorem.

  Pokud hlavní účetní shledá v dokumentaci nedostatky, pozastaví operaci a písemně o tom vyrozumí příkazce operace. Vyrozumění musí obsahovat důvody pozastavení operace případně další doklady hlavního účetního o oprávnění jeho výhrad. Operaci lze uskutečnit jedině, pokud hlavní účetní neshledá žádné nedostatky.

  Hlavní účetní potvrdí svým podpisem na vydaném písemném příkazu prověření připravované operace.

12.3. U orgánu veřejné správy, který nemá víc než 5 zaměstnanců, může být hlavním účetním nebo správcem rozpočtu jiná fyzická osoba než zaměstnanec orgánu veřejné moci.

13. Průběžná a následná řídící kontrola

13.1. Při průběžné kontrole hospodaření se prověří zejména, zda jsou:

- dodržovány stanovené podmínky a postupy při uskutečňování, vypořádání a vyúčtování schválených operací,

- přizpůsobeny uskutečňované operace při ekonomických, provozních, právních a jiných změnách podmínek rizikům,

- plněna opatření přijatá k nápravě zjištěných nedostatků zabraňující uskutečňování nehospodárných, neefektivních, neúčelných nebo protiprávních operací,

- plněna opatření k zajištění ochrany veřejných prostředků, zejména před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím.

13.2. Zjistí-li pracovníci při výkonu průběžné a následné řídící kontroly, že je s majetkem nebo finančními prostředky nakládáno nehospodárně, neefektivně a neúčelně nebo v rozpočtu s právními předpisy, oznámí své zjištění písemně starostovi obce, který je povinen přijmout opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zabezpečení řádného výkonu této kontroly.

13.3. Kontrola se v rámci průběžné nebo následné řídící kontroly uskutečňovaných operací soustředí zejména na:

- zajišťování bezhotovostního styku, včetně prověřování požadavků na ochranu majetku před neoprávněnými zásahy,
- nakládání s peněžními prostředky v hotovosti a ceninami, včetně jejich evidence, inventarizace, řešení a vypořádávání rozdílů, požadavků ochrany a bezpečnosti majetku při manipulacích,
- prověřování souladu výdeje a příjmu zboží nebo poskytovaných a přijímaných služeb, nebo jiných plnění s doklady o závazcích nebo nárocích obce se záznamy obsaženými v příslušné evidenci,
- plnění závazků, hlavně dodržování jejich splatnosti, zda nedochází k poškozování věřitele přednostní úhradou jiných závazků,
- správa pohledávek, včetně jejich vymáhání, kontrola zajištění pohledávek, dodržování platebních podmínek, dodržování smluvních podmínek,
- prověřování stavu, využívání, udržování, způsobu vyřazení a likvidace majetku, včetně jeho evidence, úplnosti a průkaznosti záznamu o něm, inventarizace, řešení a vypořádání rozdílů, zajištění podmínek pro využití, uložení a ochranu tohoto majetku v souladu s právními předpisy,
- zpracování mezd a platů, včetně daňové agendy a evidence sociálního a zdravotního pojištění,
- vedení účetních případů v účetnictví,
- realizaci opatření přijatých k nápravě zjištěných nedostatků, zejména plnění takových opatření, jejichž cílem je včas odhalovat a znemožňovat uskutečňování nehospodárných, neefektivních a neúčelných operací nebo operací, které jsou v rozporu s právními předpisy.

14. Veřejnosprávní kontrola příspěvkových organizací a organizačních složek

14.1. Podle § 29 odst. 5 zákona obec u své příspěvkové organizace Základní škola Svobodné Heřmanice, v rámci své působnosti nahrazuje útvar interního auditu výkonem veřejnosprávní kontroly, kterou v této organizaci provede. Provede se finanční kontrola hospodaření s veřejnými prostředky, s důrazem na jejich účelné, efektivní a hospodárné použití. Systém kontroly zahrnuje předběžnou, průběžnou a následnou kontrolu.

15. Zprávy o výsledcích finančních kontrol

15.1. Roční zpráva o výsledcích finančních kontrol musí být předložena v rozsahu a struktuře stanovené vyhláškou č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., v termínu do 15. února následujícího kalendářního roku v elektronické podobě prostřednictvím informačního systému Ministerstva financí.

15.2. Podle § 22 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, o závažných zjištěních z vykonaných finančních kontrol informují kontrolní orgány Ministerstvo financí nejpozději do 1 měsíce od ukončení finanční kontroly. Za závazné zjištění se považuje:

- zjištění, na jehož základě kontrolní orgán oznámil státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin,

- zjištění neoprávněného použití, zadržení, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující 300 000 Kč.

15.3. Splnění povinnosti podle odstavce 6 písm. b) není dotčena povinnost kontrolního orgánu sdělit příslušnému správci daně zjištění o porušení rozpočtové či daňové kázně.

16. Kontrola

16.1. Kontrolu dodržování této směrnice vykonává starosta obce nebo jím pověřený pracovník.

17. Přechodná a zrušovací ustanovení.

17.1. Ruší se Směrnice č. 2/2006 o zabezpečení zákona o finanční kontrole a Dodatek č. 1.

18. Účinnost

18.1. Účinnosti tato směrnice nabývá dnem 01. 01. 2020.